

RIKSDAGENS PROTOKOLL.

1905. Andra Kammaren. N:o 61.

Tisdagen den 16 maj.

Kl. 11 f. m.

§ 1.

Justerades protokollet för den 9 innevarande maj.

§ 2.

Sedan Riksdagens båda kamrar förehaft och godkänt statsutskottets memorial n:is 98, 99, 120 och 121 samt bevillningsutskottets memorial n:is 31, 32, 33, 34, 35, 36 och 37, däri föreslagits voteringspropositioner rörande åtskilliga frågor, i hvilka kamrarna fattat stridiga beslut, samt bestämdt blifvit, att vederbörliga omröstningar öfver de olika besluten denna dag skulle äga rum, så anställdes nu omröstningar enligt nedan intagna voteringspropositioner i följande ordning, nämligen

1:sta omröstningen:

(enligt statsutskottets memorial n:o 98).

»Den, som, i likhet med Första Kammaren, vill, att Riksdagen bland villkor för åtnjutande af aflöning å mariningenjörkårens stat må bestämma, att marinöfverdirektör samt enhvar annan, som tillhör mariningenjörkåren, skall, då han uppnått, den förstnämnde 65 lefnads- och 30 tjänstår och hvar och en af de öfriga 60 lefnads- och 30 tjänstår, vara förpliktad att med pensionsrätt enligt därom gällande bestämmelser afgå från tjänsten, Kungl. Maj:t dock obetaget att med hans begifvande låta honom i tjänsten kvarstå, så länge han finnes på ett tillfredsställande sätt gagna det allmänna, röstar

Ja;

Den, det ej vill, röstar

Nej;

Vinner Nej, har Riksdagen, i likhet med Andra Kammaren, bestämt bland villkor för åtnjutande af aflöning å mariningenjörkårens stat, att marinöfverdirektör samt enhvar annan, som tillhör mariningenjörkåren, skall, då han uppnått 65 lefnads- och 30 tjänstår, vara förpliktad att med pensionsrätt enligt därom gällande bestämmelser afgå från tjänsten, Kungl. Maj:t dock obetaget att med hans begifvande låta honom i tjänsten kvarstå, så länge han finnes på ett tillfredsställande sätt gagna det allmänna.»

Sedan voteringssedlarna blifvit aflämnade samt en sedel aflagd och förseglad äfvensom underrättelse från Första Kammaren ingått, att voteringssedlarna för den omröstning, hvarom här vore fråga, jämväl därstädes afgifvits, företogs sedlarnas öppnande och uppräkn-
ning, och befanns, att omröstningen utfallit med 66 Ja och 160 Nej.

Den omröstning öfver ofvanintagna voteringsproposition, som, enligt ankommet och nu uppläst protokoll, blifvit af Första Kam-
maren samtidigt anställd, hade utfallit med 117 Ja och 19 Nej, hvadan, då därtill lades Andra Kammarens

röster eller	66 Ja och 160 Nej,
sammanräkningen visade.....	183 Ja och 179 Nej;

och hade alltså beslut i denna fråga blifvit af Riksdagen fat-
tadt i öfverensstämmelse med ja-propositionens innehåll.

2:dra omröstningen:

(enligt statsutskottets memorial n:o 99).

»Den som, i likhet med Första Kammaren, vill att i aflönings-
staten för styrelsen och tjänstemännen vid Trollhätte kanal- och
vattenverk uppföres för verkställande direktören ett arfvode af
10,000 kronor, röstar

Ja;

Den, det ej vill, röstar

Nej;

Vinner Nej, har Riksdagen, i likhet med Andra Kammaren,
beslutat, att i nämnda aflöningsstat arfvodet till verkställande
direktören uppföres med 7,000 kronor.»

Sedan voteringssedlarna blifvit aflämnade samt en sedel aflagd
och förseglad äfvensom underrättelse från Första Kammaren ingått,
att voteringssedlarna för den omröstning, hvarom här vore fråga,

jämväl därstädes afgifvits, företogs sedlarnas öppnande och uppräknings, och befanns, att omröstningen utfallit med 67 Ja och 159 Nej.

Den omröstning öfver ofvanintagna voteringsproposition, som, enligt ankommet och nu uppläst protokoll, blifvit af Första Kammaren samtidigt anställd, hade utfallit med 75 Ja och 67 Nej, hvadan, då därtill lades Andra Kammarens

röster eller	67 Ja och 159 Nej,
sammanräkningen visade	142 Ja och 226 Nej;

och hade alltså beslut i denna fråga blifvit af Riksdagen fattadt i öfverensstämmelse med nej-propositionens innehåll.

3:dje omröstningen:

(enligt statsutskottets memorial n:o 120.)

»Den, som, i likhet med Första Kammaren, vill att i riksdagen för år 1906 till arbetareförsäkringsfonden afsättes 800,000 kronor, röstar

Ja;

Den, det ej vill, röstar

Nej;

Vinner Nej, har Riksdagen, i likhet med Andra Kammaren, beslutat att till arbetareförsäkringsfonden för år 1906 afsätta ett belopp af 1,400,000 kronor.»

Sedan voteringssedlarna blifvit aflämnade samt en sedel aflagd och förseglad äfvensom underrättelse från Första Kammaren ingått, att voteringssedlarna för den omröstning, hvarom här vore fråga, jämväl därstädes afgifvits, företogs sedlarnas öppnande och uppräknings, och befanns, att omröstningen utfallit med 67 Ja och 159 Nej.

Den omröstning öfver ofvanintagna voteringsproposition, som, enligt ankommet och nu uppläst protokoll, blifvit af Första Kammaren samtidigt anställd, hade utfallit med ... 104 Ja och 36 Nej, hvadan, då därtill lades Andra Kammarens

röster eller	67 Ja och 159 Nej,
sammanräkningen visade.....	171 Ja och 195 Nej;

och hade alltså beslut i denna fråga blifvit af Riksdagen fattadt i öfverensstämmelse med nej-propositionens innehåll.

4:de omröstningen:

(enligt statsutskottets memorial n:o 121, punkt 1.)

»Den, som, i likhet med Första Kammaren, vill att Riksdagen, med bifall till herr Andersons i ämnet väckta motion, måtte besluta, att ett årligt bidrag af högst sextio kronor skall utgå till hvarje vid högre skola för kvinnlig ungdom eller högre samskola anställd lärarinna, som äger delaktighet vare sig i pensionsinrättningen för lärarinnor vid Sveriges högre skolor för kvinnlig ungdom eller i Svenska lärarinnornas pensionsförening, med villkor att af eller för henne i endera af dessa pensionsanstalter under näst-föregående år insatts minst sextio kronor, samt med anledning häraf höja det å riksstatens tionde hufvudtitel uppförda förslagsanslag med rubrik: Bidrag till pensionering af lärarinnor vid högre flick- och samskolor, nu 19,000 kronor, till 40,000 kronor, röstar

Ja;

Den, det ej vill, röstar

Nej;

Vinner Nej, har Riksdagen, i likhet med Andra Kammaren, icke bifallit herr Andersons ifrågavarande motion.»

Sedan voteringssedlarna blifvit aflämnade samt en sedel aflagd och förseglad äfvensom underrättelse från Första Kammaren ingått, att voteringssedlarna för den omröstning, hvarom här vore fråga, jämväl därstädes afgifvits, företogs sedlarnas öppnande och uppräknings, och befanns, att omröstningen utfallit med 122 Ja och 104 Nej.

Den omröstning öfver ofvanintagna voteringsproposition, som, enligt ankommet och nu uppläst protokoll, blifvit af Första Kammaren samtidigt anställd, hade utfallit med 115 Ja och 23 Nej, hvadan, då därtill lades Andra Kammarens

röster eller	122 Ja och 104 Nej,
sammanräkningen visade.....	237 Ja och 127 Nej;

och hade alltså beslut i denna fråga blifvit af Riksdagen fattadt i öfverensstämmelse med ja-propositionens innehåll.

5:te omröstningen:

(enligt statsutskottets momorial n:o 121, punkt 2.)

»Den, som, i likhet med Första Kammaren, vill att Kungl. Maj:ts ifrågavarande framställning må af Riksdagen på det sätt

bifallas, att lärarinnan vid statens normalskola för flickor Emilia Aurora Loenbom må från och med månaden näst efter den, i hvilken hon varder entledigad från sin befattning såsom lärarinna vid omförmälda läroverk, under sin återstående lifstid å allmänna indragningsstaten uppbära pension till ett belopp af 1,900 kronor årligen, röstar

Ja;

Den, det ej vill, röstar

Nej;

Vinner Nej, har Riksdagen, i likhet med Andra Kammaren, beslutit att på det sätt bifalla Kungl. Maj:ts ifrågavarande framställning, att lärarinnan vid statens normalskola för flickor Emilia Aurora Loenbom må från och med månaden näst efter den, i hvilken hon varder entledigad från sin befattning såsom lärarinna vid omförmälda läroverk, under sin återstående lifstid å allmänna indragningsstaten uppbära pension till belopp af 1,650 kronor årligen.»

Sedan voteringssedlarna blifvit aflämnade samt en sedel aflagd och förseglad äfvensom underrättelse från Första Kammaren ingått, att voteringssedlarna för den omröstning, hvarom här vore fråga, jämväl därstädes afgifvits, företogs sedlarnas öppnande och uppräknig, och befanns, att omröstningen utfallit med 72 Ja och 150 Nej.

Den omröstning öfver ofvanintagna voteringsproposition, som, enligt ankommet och nu uppläst protokoll, blifvit af Första Kammaren samtidigt anställd, hade utfallit med 110 Ja och 30 Nej; hvadan, då därtill lades Andra Kammarens

röster eller	72 Ja och 150 Nej,
sammanräkningen visade	182 Ja och 180 Nej;

och hade alltså beslut i denna fråga blifvit af Riksdagen fattadt i öfverensstämmelse med ja-propositionens innehåll.

6:te omröstningen:

(enligt statsutskottets memorial n:o 121, punkt 3).

»Den, som, i likhet med Första Kammaren, vill på det sätt bifalla Kungl. Maj:ts ifrågavarande framställning, att teckningsläraren vid högre latinläroverket å Norrmalm i Stockholm Johan Fredrik Constantin Burman må från och med månaden näst efter den, i hvilken afsked från teckningslärarebefattningen varder honom

beviljadt, utom det pensionsbelopp, hvartill han i egenskap af teckningslärare författningsenligt kan finnas berättigad, under sin återstående lifstid uppbära fyllnadspension till belopp af 502 kronor 12 öre årligen, röstar

Ja;

Den, det ej vill, röstar

Nej;

Vinner Nej, har Riksdagen, i likhet med Andra Kammaren, icke bifallit Kungl. Maj:ts ifrågavarande framställning.»

Sedan voteringssedlarna blifvit aflämnade samt en sedel aflagd och förseglad äfvensom underrättelse från Första Kammaren ingått, att voteringssedlarna för den omröstning, hvarom här vore fråga, jämväl därstädes afgifvits, företogs sedlarnas öppnande och uppräknings, och befanns, att omröstningen utfallit med 102 Ja och 123 Nej.

Den omröstning öfver ofvanintagna voteringsproposition, som, enligt ankommet och nu uppläst protokoll, blifvit af Första Kammaren samtidigt anställd, hade utfallit med... 106 Ja och 32 Nej, hvadan, då därtill lades Andra Kammarens

röster eller	102 Ja och 123 Nej,
sammanräkningen visade.....	208 Ja och 155 Nej;

och hade alltså beslut i denna fråga blifvit af Riksdagen fattadt i öfverensstämmelse med ja-propositionens innehåll.

7:de omröstningen:

(enligt statsutskottets memorial n:o 121, punkt 4).

»Den, som, i likhet med Första Kammaren, vill på det sätt bifalla Kungl. Maj:ts ifrågavarande framställning, att framlidne intendenten vid naturhistoriska riksmuseum, professorn Knut Hjalmar Stolpes änka Vilhelmina Emerentia Stolpe, född Holmgren, må från och med den 1 februari 1905, så länge hon i sitt nuvarande änkestånd förblifver, å allmänna indragningsstaten uppbära pension till belopp af 600 kronor årligen, röstar

Ja;

Den, det ej vill, röstar

Nej;

Vinner Nej, har Riksdagen, på sätt Kungl. Maj:t föreslagit, beslutit, att framlidne intendenten vid naturhistoriska riksmuseum, professorn Knut Hjalmar Stolpes änka Vilhelmina Emerentia Stolpe, född Holmgren, må från och med den 1 februari 1905, så länge hon i sitt nuvarande änkestånd förblifver, å allmänna indragningsstaten uppbära pension till belopp af 800 kronor årligen.»

Sedan voteringssedlarna blifvit aflämnade samt en sedel aflagd och förseglad äfvensom underrättelse från Första Kammaren ingått, att voteringssedlarna för den omröstning, hvarom här vore fråga, jämväl därstädes afgifvits, företogs sedlarnas öppnande och uppräknig, och befanns, att omröstningen utfallit med 72 Ja och 153 Nej.

Den omröstning öfver ofvanintagna voteringsproposition, som, enligt ankommet och nu uppläst protokoll, blifvit af Första Kam-maren samtidigt anställd, hade utfallit med 35 Ja och 102 Nej, hvadan, då därtill lades Andra Kammarens

röster eller.....	72 Ja och 153 Nej,
sammanräkningen visade.....	107 Ja och 255 Nej;

och hade alltså beslut i denna fråga blifvit af Riksdagen fattadt i öfverensstämmelse med nej-propositionens innehåll.

8:de omröstningen:

(enligt bevillningsutskottets memorial n:o 31).

»Den, som, i likhet med Första Kammaren, vill att ifrågavarande tulltaxerubrik skall erhålla följande förändrade lydelse:

Papperstapeter:

bottentapeter, alla slag, äfvensom s. k. naturelltapeter, förgyllda, försilfrade, bronserade, lackerade, pressade eller sammetsliknande.....	1 kilogram 0: 50,
andra slag	1 kilogram 0: 25;

äfvensom att å vederbörligt ställe i tulltaxan skall införas en så lydande hänvisning:

Bårder; tullbehandlas såsom Papperstapeter.

röstar

Ja;

Den, det ej vill, röstar

Nej;

Vinner Nej, har Riksdagen, i likhet med Andra Kammaren, afslagit utskottets hemställan och följaktligen beslutit, att ifråga-
varande tulltaxerubrik skall bibehållas vid sin nuvarande lydelse.»

Sedan voteringssedlarna blifvit aflämnade samt en sedel aflagd och förseglad äfvensom underrättelse från Första Kammaren ingått, att voteringssedlarna för den omröstning, hvarom här vore fråga, jämväl därstädes afgifvits, företogs sedlarnas öppnande och upp-
räkning, och befanns, att omröstningen utfallit med 59 Ja och 162 Nej.

Den omröstning öfver ofvanintagna voteringsproposition, som, enligt ankommet och nu uppläst protokoll, blifvit af Första Kam-
maren samtidigt anställd, hade utfallit med 111 Ja och 30 Nej, hvadan, då därtill lades Andra Kammarens

röster eller.....	59 Ja och 162 Nej,
sammanräkningen visade.....	170 Ja och 192 Nej;

och hade alltså beslut i denna fråga blifvit af Riksdagen fat-
tadt i öfverensstämmelse med nej-propositionens innehåll.

9:de omröstningen:

(enligt bevillningsutskottets memorial n:o 32, punkt 1).

»Den, som, i likhet med Andra Kammaren, vill att för nedan
angifna slag af korsband, som med post eller af landtbrefbärare
fortskaffas, befodringsafgiften skall utgå enligt följande grunder:

a) för försändelse, innehållande trycksaker (andra än inländska
tidningar och tidskrifter m. m.), som väger:

högst 50 gram	4 öre,
mer än 50, men ej öfver 100 gram	5 »
» » 100, » » » 250 »	10 »
» » 250, » » » 500 »	20 »
» » 500 gram, » » » 1 kilogram	30 » ;

b) för försändelse, innehållande affärshandlingar, som väger:

högst 250 gram	10 öre,
mer än 250, men ej öfver 500 gram	20 »
» » 500 gram, » » » 1 kilogram	30 » ,

c) för försändelse, innehållande varuprof, som väger:

högst 250 gram	10 öre,
mer än 250, men ej öfver 350 gram	20 » ;

röstar

Ja;

Den, det ej vill, röstar

Nej;

Vinner Nej, har Risdagen, i likhet med Första Kammaren, afslagit hvad utskottet hemställt och följaktligen beslutit, att ifrågasvarande portosatser skola bibehållas oförändrade.»

Sedan voteringssedlarna blifvit aflämnade samt en sedel aflagd och förseglad äfvensom underrättelse från Första Kammaren ingått, att voteringssedlarna för den omröstning, hvarom här vore fråga, jämväl därstädes afgifvits, företogs sedlarnas öppnande och upp-räkning, och befanns, att omröstningen utfallit med 105 Ja och 112 Nej.

Den omröstning öfver ofvanintagna voteringsproposition, som, enligt ankommet och nu uppläst protokoll, blifvit af Första Kam-maren samtidigt anställd, hade utfallit med 23 Ja och 119 Nej, hvadan, då därtill lades Andra Kammarens

röster eller.....	105 Ja och 112 Nej,
sammanräkningen visade.....	128 Ja och 231 Nej;

och hade alltså beslut i denna fråga blifvit af Riksdagen fat-tadt i öfverensstämmelse med nej-propositionens innehåll.

10:de omröstningen:

(enligt bevillningsutskottets memorial n:o 32, punkt 2).

»Den, som, i likhet med Andra Kammaren, vill att för nedan-nämnda slag af korsband, som å postanstalt behandlas utan att med post eller landtbrefbärare fortskaffas, afgiften för postbehand-lingen skall utgå enligt följande grunder:

a) för försändelse, innehållande trycksaker (andra än inländska tidningar eller tidskrifter m. m.), som väger:

högst 50 gram	2 öre,
mer än 50, men ej öfver 100 gram	3 »
» » 100, » » » 250 »	5 »
» » 250, » » » 500 »	10 »
» » 500 gram, » » » 1 kilogram	15 »

b) för försändelse, innehållande affärshandlingar, som väger:

högst 250 gram	5 öre,
mer än 250, men ej öfver 500 gram	10 »
» » 500 gram, » » » 1 kilogram	15 »

c) för försändelse, innehållande varuprof, som väger:

högst 250 gram	5 öre,
mer än 250, men ej öfver 350 gram	10 »;
röstar	

Ja;

Den, det ej vill, röstar

Nej;

Vinner Nej, har Riksdagen, i likhet med Första Kammaren, afslagit hvad utskottet hemställt och följaktligen beslutit, att ifrågasvarande portosatser skola bibehållas oförändrade.»

Sedan voteringssedlarna blifvit aflämnade samt en sedel aflagd och förseglad äfvensom underrättelse från Första Kammaren ingått, att voteringssedlarna för den omröstning, hvarom här vore fråga, jämväl därstädes afgifvits, företogs sedlarnas öppnande och uppräknig, och befanns, att omröstningen utfallit med 77 Ja och 141 Nej.

Den omröstning öfver ofvanintagna voteringsproposition, som, enligt ankommet och nu uppläst protokoll, blifvit af Första Kam-maren samtidigt anställd, hade utfallit med 9 Ja och 134 Nej, hvadan, då därtill lades Andra Kammarens

röster eller	77 Ja och 141 Nej,
sammanräkningen visade.....	86 Ja och 275 Nej;

och hade alltså beslut i denna fråga blifvit af Riksdagen fattadt i öfverensstämmelse med nej-propositionens innehåll.

11:te omröstningen:

(enligt bevillningsutskottets memorial n:o 33).

»Den, som, i likhet med Första Kammaren, vill att Riksdagen, med afslag å Kongl. Maj:ts proposition n:o 77, angående förändring af tullsatserna å socker samt om ändrad lydelse af § 9 i under-rättelser om hvad vid tulltaxans tillämpning iakttagas bör, såvidt denna proposition rör tiden från och med den 1 januari 1906 till den 1 september samma år, beslutar, att gällande bestämmelser i ämnet skola under berörda tid bibehållas oförändrade, röstar

Ja;

Den, det ej vill, röstar

Nej:

Vinner Nej, har Riksdagen, i likhet med Andra Kammaren, bifallit Kungl. Maj:ts ifrågavarande proposition, äfven i hvad den rör tiden från och med den 1 januari 1906 till den 1 september samma år.»

Sedan voteringssedlarna blifvit aflämnade samt en sedel aflagd och förseglad äfvensom underrättelse från Första Kammaren ingått, att voteringssedlarna för den omröstning, hvarom här vore fråga, jämväl därstädes afgifvits, företogs sedlarnas öppnande och uppräkning, och befanns, att omröstningen utfallit med 87 Ja och 138 Nej.

Den omröstning öfver ofvanintagna voteringsproposition, som, enligt ankommet och nu uppläst protokoll, blifvit af Första Kammaren samtidigt anställd, hade utfallit med 121 Ja och 21 Nej, hvadan, då därtill lades Andra Kammarens

röster eller	87 Ja och 138 Nej,
sammanräkningen visade.....	208 Ja och 159 Nej.

och hade alltså beslut i denna fråga blifvit af Riksdagen fattadt i öfverensstämmelse med ja-propositionens innehåll.

12:te omröstningen:

(enligt bevillningsutskottets memorial n:o 34).

»Den, som, i likhet med Andra Kammaren, vill att herr C. J. Jakobsons förevarande motion icke måtte af Riksdagen bifallas, röstar

Ja;

Den, det ej vill, röstar

Nej;

Vinner Nej, har Riksdagen i likhet med Första Kammaren för sin del beslutit, att till § 2 i kungl. förordningen om beskattning af hvitbetssockertillverkningen i riket den 19 maj 1893, sådana nämnda § lyder enligt kungl. kungörelsen den 12 augusti 1902, göres det tillägg, att för de i herr C. J. Jakobsons motion, n:o 289, omförmälda fabriker utbytet af ett hundra kilogram råa (ej torkade) hvitbetor beräknas utgöra tio kilogram socker, samt att berörda bestämmelse skall lända till efterrättelse från och med den 1 september 1905.»

Sedan voteringssedlarna blifvit aflämnade samt en sedel aflagd och förseglad äfvensom underrättelse från Första Kammaren ingått,

att voteringssedlarna för den omröstning, hvarom här vore fråga, jämväl därstädes afgifvits, företogs sedlarnas öppnande och uppräknings, och befanns, att omröstningen utfallit med 93 Ja och 132 Nej.

Den omröstning öfver ofvanintagna voteringsproposition, som, enligt ankomsten och nu uppläst protokoll, blifvit af Första Kammaren samtidigt anställd, hade utfallit med 47 Ja och 95 Nej, hvadan, då därtill lades Andra Kammarens

röster eller ..... 93 Ja och 132 Nej,
sammanräkningen visade..... 140 Ja och 227 Nej;

och hade alltså beslut i denna fråga blifvit af Riksdagen fattadt i öfverensstämmelse med nej-propositionens innehåll.

13:e omröstningen:

(enligt bevillningsutskottets memorial n:o 35).

•Den, som, i likhet med Andra Kammaren, vill att Riksdagen från och med nästkommande år åsätter en exporttull å järnmalm med en krona per ton om 1,000 kilogram, röstar

Ja;

Den, det ej vill, röstar

Nej;

Vinner Nej, har Riksdagen i likhet med Första Kammaren afslagit de i ämnet väckta motionerna.»

Sedan voteringssedlarna blifvit aflämnade samt en sedel aflagd och förseglad afvensom underrättelse från Första Kammaren ingått, att voteringssedlarna för den omröstning, hvarom här vore fråga, jämväl därstädes afgifvits, företogs sedlarnas öppnande och uppräknings, och befanns, att omröstningen utfallit med 104 Ja och 120 Nej.

Den omröstning öfver ofvanintagna voteringsproposition, som, enligt ankomsten och nu uppläst protokoll, blifvit af Första Kammaren samtidigt anställd, hade utfallit med 42 Ja och 99 Nej, hvadan, då därtill lades Andra Kammarens

röster eller ..... 104 Ja och 120 Nej,
sammanräkningen visade..... 146 Ja och 219 Nej;

och hade alltså beslut i denna fråga blifvit af Riksdagen fattadt i öfverensstämmelse med nej-propositionens innehåll.

14:de omröstningen:

(enligt bevillningsutskottets memorial n:o 36).

»Den, som, i likhet med Första Kammaren, vill att 6 och 8 §§ i förordningen om inkomstskatt skola erhålla följande förändrade lydelse:

6 §.

Vid taxering af inkomst må *afdrag icke ske*:

a) för den skattskyldiges och hans familjs lefnadskostnader samt därtill hänförliga utgifter;

b) för arrende- eller hyresvärde å sådan järnväg, kanal och annan farled samt flottled tillhörande mark och byggnad, för hvilken till följd af medgifven frihet från fastighetsbevillning inkomst icke blifvit efter de i 2 § angifna grunder taxerad;

c) för ränta å den skattskyldiges eget, i hans fasta egendom, rörelse eller yrke nedlagda kapital;

d) för hvad som användes till fast egendoms förbättring, tillökning af inventarier eller kapitalafbetalning å skuld.

8 §.

1 mom. Från skattskyldiges inkomst må afdrag vidare ske för den skattskyldiges och hans familjs under det nästföregående året till stat och kommun erlagda utskylder.

2 mom. Från skattskyldigs inkomst må afdrag ske för skattskyldig åliggande ränta å gäld.

Svensk medborgare, som icke är i riket mantalsskrifven, äfvensom utlänning äge dock åtnjuta afdrag endast för ränta å sådan gäld, som ådragits för förvärfvandet af inkomst, för hvilken inkomstskatt skall här i riket erläggas.

3 mom. Vid taxeringen för inkomstskatt må skattskyldig njuta afdrag för sådan förlust å rörelse eller yrke, som ej är att hänföra till kapitalförlust.

Utvisar vid beräkning enligt 7 § b) och c) af skattskyldigs inkomst viss inkomstkälla förlust, må dylik förlust afdragas från den skattskyldiges öfriga inkomst; dock må sådant afdrag ej åtnjutas af svensk medborgare, som icke är i riket mantalsskrifven, ej heller af utlänning.

röstar

Ja;

Den, det ej vill, röstar

Nej;

Vinner Nej, har Riksdagen i likhet med Andra Kammaren bifallit Kungl. Maj:ts proposition uti ifrågavarande del och sålunda beslutit, att 6 och 8 §§ i förordningen om inkomstskatt skola bibehållas vid deras nuvarande lydelse.»

Sedan voteringssedlarna blifvit aflämnade samt en sedel aflagd och förseglad äfvensom underrättelse från Första Kammaren ingått, att voteringssedlarna för den omröstning, hvarom här vore fråga, jämväl därstädes afgifvits, företogs sedlarnas öppnande och uppräknings, och befanns, att omröstningen utfallit med 49 Ja och 169 Nej.

Den omröstning öfver ofvanintagna voteringsproposition, som, enligt ankomsten och nu uppläst protokoll, blifvit af Första Kammaren samtidigt anställd, hade utfallit med 126 Ja och 14 Nej, hvadan, då därtill lades Andra Kammarens

röster eller	49 Ja och 169 Nej,
sammanräkningen visade	175 Ja och 183 Nej;

och hade alltså beslut i denna fråga blifvit af Riksdagen fattadt i öfverensstämmelse med nej-propositionens innehåll.

15:de omröstningen:

(enligt bevillningsutskottets memorial n:o 37).

»Den, som, i likhet med Första Kammaren, vill att 10 § i gällande bevillningsförordning skall erhålla följande förändrade lydelse:

10 §.

Grunder för inkomsternas beräkande.

1 mom. — — — — —

2 mom. — — — — —

3 mom. Vid beräkning af inkomst utaf kapital och arbete må afdrag icke ske:

a) för den skattskyldiges och hans familjs lefnadskostnader samt därtill hänförliga utgifter;

b) för arrende- eller hyresvärde å sådan kanal, järnväg och annan farled samt flottled tillhörande mark och byggnad, som enligt 4 § är fri från bevillning;

c) för ränta å den skattskyldiges eget, i hans rörelse eller yrke nedlagda kapital;

d) för hvad som användes till fast egendoms förbättring, tillökning af inventarier eller kapitalafbetalning å skuld.

4 mom. Vid beräkning af inkomst utaf kapital och arbete må däremot afdrag ske för den skattskyldiges och hans familjs under

det nästföregående året till stat och kommun erlagda utskylder för inkomst.

5 mom. Afdrag må jämväl ske:

vid beräkning af inkomst utaf kapital:

för ränta å upplånadt kapital;

vid beräkning af inkomst utaf arbete:

a) för det genom fastighetsbeviljning beskattade, hyresvärdet motsvarande belopp af fem för hundra af taxeringsvärdet å fastighet, som af ägaren begagnas till utöfvande af sådan verksamhet, hvarom i 8 § 2 mom. a) 1:o) och 3:o) sägs;

b) för ränta å lånt rörelsekapital;

c) för omkostnader för bedrivande af rörelse eller yrke, såsom: arrende- eller hyresafgift, underhåll af fastighet och inventarier, aflöning, föda och öfriga kostnader för de i och för rörelsen använda biträden och arbetare samt andra därmed jämförliga utgifter;

d) för kostnader, som äro förenade med utöfning af vetenskap, konst eller handaslöjd;

e) för hvad som anvisats till bestridande af de med erhållna tjänster eller uppdrag förenade särskilda kostnader, såsom resekostnadsersättning, å stat uppförd häst- och båtlega, officerares lönetillägg för tjänstehästar samt fourageringsersättning, anslag till skrifmaterialier, kontorshyra och andra expenser, dagaflöning eller traktamente för förrättning å annat ställe än tjänstemans eller i förrättningen deltagande persons vanliga boningsort, arfvode, dagaflöning eller traktamente för kommendering utom station, fältaflöning under krigstid samt arfvode eller traktamente för riksdag eller revision å annan ort, än där arfvodes- eller traktamentstagarer är bosatt;

f) för följande med ämbete och tjänst förenade utgifter, nämligen: den afgift tjänsteman, såsom sådan, åligger utgöra till pensions-, änke- och pupill- eller annan understödskassa, aflöning eller annan ersättning till vikarie eller tjänstebiträde, prästernas i jordeboken upptagna utlagor, i den mån de icke äro eftergifna, ränta och amorteringsbidrag till öfverbyggnadsamorteringsfonden för prästgårdarna i Skåne, samt kostnader för sådana särskildt anbefallda tjänsteresor, för hvilka ersättning icke är särskildt anvisad.

röstar

Ja;

Den, det ej vill, röstar

Nej;

Vinner Nej, har Riksdagen i likhet med Andra Kammaren afslagit utskottets hemställan och sålunda beslutit, att ifrågavarande paragraf skall bibehållas vid sin nuvarande lydelse.»

Sedan voteringssedlarna blifvit aflämnade samt en sedel aflagd och förseglad äfvensom underrättelse från Första Kammaren ingått, att voteringsedlarna för den omröstning, hvarom här vore fråga, jämväl därstädes afgifvits, företogs sedlarnas öppnande och uppräkn- ning, och befanns, att omröstningen utfallit med 38 Ja och 181 Nej.

Den omröstning öfver ofvanintagna voteringsproposition, som, enligt ankommet och nu uppläst protokoll, blifvit af Första Kam- maren samtidigt anställd, hade utfallit med 77 Ja och 55 Nej, hvadan, då därtill lades Andra Kammarens

röster eller ..... 38 Ja och 181 Nej,
sammanräkningen visade ..... 115 Ja och 236 Nej;

och hade alltså beslut i denna fråga blifvit af Riksdagen fat- tadt i öfverensstämmelse med nej-propositionens innehåll.

Ordet lämnades härefter på begäran till

Herr Nordström i Höglunda, som yttrade: Jag skall be att få till protokollet antecknad min reservation mot det beslut, hvartill Riksdagen kommit vid den gemensamma voteringen i malmtullfrågan. Vi stå inför en ny frihetstid i vårt arma land.

§ 3.

*Förslag
till förordning
angående
försäljning
af tillagade,
alkoholfria
drycker samt
svagdricka.*

Till afgörande förelåg särskilda utskottets n:o 2 utlåtande, n:o 10, i anledning af dels Kungl. Maj:ts proposition n:o 102 med förslag till förordning angående försäljning af tillagade, alhoholfria drycker samt svagdricka, dels ock inom Riksdagen i ämnet väckta motioner.

I en till andra särskilda utskottet hänvisad kungl. proposition hade Kungl. Maj:t, under åberopande af ett propositionen bilagdt utdrag af statsrådsprotokollet öfver finansärenden för den 31 mars innevarande år, föreslagit Riksdagen att antaga ett propositionen vidfogadt förslag till förordning angående försäljning af tillagade, alkoholfria drycker samt svagdricka.

Inom Andra Kammaren hade i anledning af berörda kungl. proposition väckts två, till behandling af utskottet öfverlämnade motioner, nämligen n:o 294 af herr *A. Thylander m. fl.*, om till- lägg till 6 § i Kungl. Maj:ts förslag till förordning angående för- säljning af tillagade, alkoholfria drycker samt svagdricka, och n:o 297 af herr *G. W. Roos*, om ändring af 5 och 6 §§ i samma för- fattningsförslag.

Utskottet hemställde,

1:o) att Riksdagen, med förklarande att Kungl. Maj:ts föreva- rande förslag till förordning angående försäljning af tillagade, alko- holfria drycker samt svagdricka icke kunnat i oförändradt skick

bifallas, måtte — i anledning dels af berörda förslag, dels ock af den inom Andra Kammaren af herr G. W. Roos väckta motionen n:o 297 — antaga ett vid utlåtagandet fogadt författningsförslag; samt 2:o) att den inom samma kammare af herr A. Thylander m. fl., afgifna motionen n:o 294 icke måtte af Riksdagen bifallas.

Förslag till förordning angående försäljning af tillagade, alkoholfria drycker samt svagdricka.
(Forts.)

Sedan ärendet anmälts till handläggning, begärdes ordet af

Herr Sjö, som yttrade: Herr talman! Rörande föredragnings-sättet tillåter jag mig föreslå:

att hvad utskottet i förevarande utlåtagande hemställt i punkterna 1 och 2 må företagas till behandling först efter utskottets förslag till förordning angående försäljning af tillagade, alkoholfria drycker samt svagdricka;

att detta författningsförslag föredrages paragrafvis med rubriken sist;

att af förslagens text ej må behöfva uppläsas andra delar än sådana, beträffande hvilka uppläsning begäres;

att föredragningen börjar med 1 §, vid hvilken öfverläggningen må omfatta förslaget i dess helhet;

att, för den händelse förslaget kommer att i vissa delar återremitteras, utskottet lämnas öppen rätt att, vid ärendets förnyade behandling, i afseende å de delar, som blifvit med eller utan ändring godkända, föreslå sådana jämkningar, som af ifrågasatta ändringar i återförvisade delar kunna föränledas; samt

att, i afseende å nummerbeteckning af paragrafer och moment, utskottet må äga vidtaga sådana ändringar, som påkallas af kamrarnas beslut.

Den af herr Sjö gjorda hemställan bifölls af kammaren.

För § 1 hade Kungl. Maj:t föreslagit följande lydelse:

1. Försäljning af tillagade, alkoholfria drycker, som ej sker till förtäring på stället, vare, med de inskränkningar, som nedan äro stadgade, tillåten under samma villkor, som för idkande af handel i allmänhet äro gällande.

Hvad sålunda är stadgadt gälle ock försäljning af svagdricka, då denna ej sker till förtäring på stället.

Försäljning af hembrygdt svagdricka är förbjuden.

2. Med svagdricka förstås i denna förordning hvarje malt-dryck, som enligt kungl. förordningen angående tillverkning och beskattning af maltdrycker är att hänföra till svagdricka.

Däremot hemställde utskottet, att paragrafen skulle lyda sålunda:

1. Försäljning af tillagade, alkoholfria drycker, som ej sker till förtäring på stället, vare, med de inskränkningar, som nedan

Förslag till förordning angående försäljning af tillagade, alkoholfria drycker samt svagdricka. (Forts.)

äro stadgade, tillåten under samma villkor, som för idkande af handel i allmänhet äro gällande.

Hvad sålunda är stadgadt gälle ock försäljning af svagdricka, då denna ej sker till förtäring på stället.

2. Med svagdricka förstås i denna förordning hvarje malt-dryck, som enligt kungl. förordningen angående tillverkning och beskattning af maltdrycker är att hänföra till svagdricka, äfvensom alkoholfria maltdrycker.

Vid paragrafens 1 mom. hade reservation afgifvits af herrar *Cedercrantz* och *Roos*, hvilka yrkat, att Kungl. Maj:ts förslag i detta mom. måtte oförändradt tillstyrkas.

Efter föredragning af paragrafen yttrade:

Herr Sjö: Herr talman! Jag tillåter mig här framställa det yrkandet, att de sista orden i 2 mom. af 1 § måtte uteslutas, nämligen orden »äfvensom alkoholfria maltdrycker», detta med anledning af de olika beslut, som redan äro fattade i ett föregående ärende rörande förordningen angående försäljning af vin och malt-drycker. Här skulle i annat fall blifva sammanjämkning, sedan Första Kammaren fattat sitt beslut i enlighet med detta mitt yrkande, till hvilket jag hemställer om bifall.

Herr Jansson i Krakerud: Herr talman! Med fäst afseende på det beslut, som redan är fattadt, att man skall få yttra sig om förslaget i dess helhet eller hvilka paragrafer, man önskar, skall jag be att nu få yttra några ord.

Det är allmänt bekant, att svagdricksförsäljningen i långliga tider varit en olaga handtering, vid det förhållandet, att ingen fått sälja svagdricka, såvida han icke enligt maltdrycksförordningen förvärfvat sig denna rättighet. Denna bestämmelse har lagt hinder i vägen för att personer, som endast vilja sälja svagdricka, komma i tillfälle därtill. Detta gör, att man har sålt svagdricka landet rundt olagligt. Nu har man skilt svagdrickat från ölet, i det Kungl. Maj:t här föreslagit en särskild förordning för enhvar af dessa drycker, med fäst afseende därå, att svagdrickat skulle blifva mindre svårt att erhålla och att det skulle blifva lättare för hvilken som önskar att få sälja denna dryck. Men Kungl. Maj:t såväl som utskottet ha i alla fall sörjt för, såvidt jag kan finna, att svagdrickat skulle blifva så surt som möjligt, innan man skulle få sälja det. Därvid ber jag att få påpeka den 7 §, där det i andra stycket står följande: — — »att drickat ej må på försäljningsstället förvaras på andra kärl än dem, å hvilka det utlämnats från bryggeriet» — —.

Nu är det så, att på landsbygden dels rekvirerar man svagdricka att sändas på järnväg, dels köra svagdricksbryggarna ut

nämnda dryck. Då är det klart, att, innan svagdrickat kommer fram till försäljningsstället, synnerligast om det befordras på järnväg, det kan draga om en dag. Och likaledes, om det köres ut med häst, kan det hända, att de, som skola ha det sist aflastade partiet, få vänta till kvällen, så att äfven i detta fall dröjer det en hel dag, innan drickat kommer till sista försäljningsstället. Nu menar jag, att det vore lämpligt, om dessa svagdricksförsäljare finge tappa upp drickat ur ankare på buteljer, korka dessa och förvara dem i källare eller annat svaltt rum, för att drickat må blifva smakligt för dem, som köpa och konsumera det. Det var af denna anledning, som jag inom utskottet yrkade, att de citerade orden skulle utgå ur 7 §. Men då lämnades den upplysningen, att Kungl. Maj:t ansett, att detta stadgande skulle bidraga till åstadkommande af en effektiv kontroll i syfte att förekomma, att svagdrickat skulle spädas ut eller uppblandas med sprit, öl eller något dylikt.

Nu veta herrarna lika bra som jag, att när man slår proppen ur en ankare, så är hålet minst en tum i diameter, och då är det lätt att slå i öl, vin, konjak eller brännvin, lika lätt som om man tappade drickat på buteljer. Jag kan således icke se, att detta stadgande medför någon som helst hjälp i kontrollafseende, utan jag anser tvärtom, att det innebär ett olyckligt förmynderskap, som man onödigtvis söker att utöfva mot försäljarna af svagdricka. Jag har velat nämna detta redan nu, men jag kan icke göra något yrkande, förrän vi komma till denna paragraf.

Jag har också litet att anmärka mot den 6 paragrafen, hvori det heter, att försäljningsställe å landet skall stängas redan klockan åtta på aftonen. Det förhåller sig så, att på många ställen inom landet räcker arbetstiden till klockan åtta på eftermiddagen. Och som arbetarna ha ett stycke väg att gå, komma de i allmänhet icke till försäljningsstället förrän öfver klockan åtta. Då kunna de således icke få tillfälle att köpa det svagdricka, som de önska. Det anser jag olämpligt. Och med anledning däraf har jag yrkat, att försäljningstiden skulle utsträckas till klockan tio på aftonen äfven å landet.

Herr Byström: Herr talman, mina herrar! Det är rörande sackarinfrågan jag vill säga några ord.

Denna fråga är berörd i 7 §. Den är af följande lydelse:

»Vid all försäljning af svagdricka, vare sig till förtäring på stället eller annorledes, skall iakttagas:

att drickat ej må på försäljningsstället förvaras på andra kärl än dem, å hvilka det utlämnats från bryggeriet, ej heller af säljaren påspädas eller på annat sätt beredas,

att drickat ej må vara försatt med något för hälsan skadligt ämne eller med sackarin, samt

att på försäljningsstället ej må finnas hembryggdt svagdricka.»

*Förslag
till förordning
angående
försäljning
af tillagade,
alkoholfria
drycker samt
svagdricka.
(Forts)*

*Förslag
till förordning
angående
försäljning
af tillagade,
alkoholfria
drycker samt
svagdricka.
(Forts.)*

Som herrarna ha sig bekant, var det, om jag minnes rätt, på grund af motion af herr Pantzarhielm, som Riksdagen beslöt för något år sedan att skrifva till Kungl. Maj:t och begära en sackarinlag eller i allt fall en utredning om en sådan lag, detta, bland annat, därför att flera andra länder redan hade sackarinlagar. Någon tid därefter tillsattes en kommitté för att utarbete ett förslag till maltbeskattningslag. Och denna kommitté insatte i sitt förslag till förordning i ämnet en paragraf, som stadgade förbud mot arvändande af sackarin vid tillverkning af maltdrycker, särskildt nu svagdricka. Så äro vi nu framme vid det tillfälle, då samma förbud skall inryckas i svagdricksförsäljningslagen.

Nu känna emellertid svagdricksbryggarna sig oroliga öfver detta förhållande, särskildt därför att deras industri, nämligen svagdricksbryggerihandteringen, skulle ensam drabbas af detta förbud. De anse väl, att svagdrickshandteringen är svag nog ändå ekonomiskt utan att den skall i förhållande till åtskilliga andra drycker tillverkningsrättighet alltför mycket särställas. Så t. ex. är det tillåtet för den, som fabricerar läskdrycker af olika slag, att använda sackarin. Likaså är detta medgifvet i fråga om sockerbagerifabrikationer vid tillverkning af konfekt, sylt, saft och marmelad samt en del andra näringsmedel. Men med hänsyn till *svagdrickat* gäller förbudet mot användande af sackarin.

Nu finnes det naturligtvis motiv för att i lagstiftningen rörande svagdricka upprätthålla ett dylikt förbud. Anledningen är, hvad svagdrickat angår, att sackarin, som är omkring femhundra gånger sötare än sockret, icke skulle få snart sagdt helt och hållet eller alltför mycket ersätta maltet, som är den viktigaste beståndsdelen i svagdricksbrygden. Förut har man använt sackarin så flitigt, att svagdrickat varit synnerligen magert på maltextrakt; och det är detta, nämligen maltextraktet, som skulle vara det närande i denna dryck.

Men samma skäl kan ju också göra sig gällande vid tillverkning af en hel del andra drycker. Om det är meningen att vänja folk att begagna *svagdricka utan* sackarin, synes konsekvensen fordra, att man icke skall fostra folks smak för sackarin i fråga om en hel del *andra* drycker. Är det nu så, att sackarinet är hinderligt och icke till fromma med hänsyn till svagdricksbrygden, synes mig, att samma skäl skulle kunna göra sig gällande med afseende på tillverkningen af en del andra drycker. Ty menar man, att man bedrar folk att köpa något, som icke är värdt sina pengar, om sackarin användes i svagdrickat, är förhållandet något liknande med en del andra drycker, som folk konsumerar, särskildt under sommartiden.

Nu är, såsom jag nämnde, förhållandet, att Riksdagen har skrifvit till Kungl. Maj:t och begärt en sackarinlag, och det skulle verkligen intressera mig att höra, huru det kan förhålla sig med denna sak. Det vore önskligt, att regeringen låte höra, huru den

tänkt sig förfarandet i detta fall. Det är många, som vänta därpå. Särskildt äro, som nämndt, svagdricksbryggarna oroliga öfver ett förbud för dem mot användande af sackarin. De äro synnerligen intresserade af att höra, huru det ställer sig med utsikterna för att få till stånd en bättre ordning på sackarinområdet.

Då jag nu säger detta, vill jag också tillägga, att jag varit med om att förbjuda sackarins användning vid svagdrickstillverkning. Jag hade nämligen tillfälle att deltaga i maltdryckskommitténs förberedande arbete. Jag gjorde detta mycket därför, att man trodde, att vederbörande snart skulle komma fram med en sackarinlag, och äfven därför, att det ansågs skola bidra till att få ett mera maltstarkt dricka, än som under den närmast föregående tiden tillverkats. Jag vill också tillägga, att jag icke är redo att nu rösta för upphäfvande af ett förbud mot användande af sackarin vid svagdricksbrygd. Men jag har velat framhålla detta rörande sackarinet af den anledning jag nämnde, och det bör icke förvåna kammaren, att jag det gjort, då det är fråga om en industri, som berör — såsom framhålles i ett af Sveriges svagdricksbryggareförening utsändt cirkulär, hvars siffror jag här använder — 10 till 15 tusen personer. Det gäller således en vara, som berör dels ett rätt stort antal fabrikanter och dels många, många tusental i vårt land för öfrigt, och vi skulle ju då känna oss ledsna, om lagen rörande svagdrickat skulle bli sådan, att den skulle hämma svagdrickats begagnande och dess mission, som man hoppas att i någon mån motverka de berusande dryckerna.

Nu vill jag icke säga, att detta skall ske så, att man utan vidare släpper loss sackarinet, men jag tror, att det finnes vägar att gå, på hvilka man skulle kunna gagna fabrikationen och försäljningen af denna vara, nämligen svagdrickat, som visserligen mängden ej anser vara af så stor betydelse, men som dock kan ha sin stora uppgift att fylla på mera än ett sätt för vårt land och folk.

Herr Ström i Transtrand: Herr talman, mina herrar! I 7 § förekommer till sist den bestämmelsen, »att på försäljningsstället ej må finnas hembryggt svagdricka». Detta är i öfverensstämmelse med det kungliga förslaget; samma bestämmelse var där intagen i 1 §, men blef där af utskottet struken.

För min del kan jag icke finna, att det hembryggda svagdrickat har gjort sig skyldigt till sådana förbrytelser i nykterhetens intresse, att det helt och hållet skulle behöfva strykas.

Jag kan nog förstå ett af de skäl, som varit bestämmande i detta fall, nämligen *kontrollen*. För min del tror jag dock icke, att det är så farligt, om kontrollen icke skulle bli så synnerligen effektiv. Jag har mig nämligen icke bekant, att hittills några oordningar förekommit på de ställen, där endast hembryggt svagdricka blifvit försäldt.

Förslag till förordning angående försäljning af tillagade, alkoholfria drycker samt svagdricka.
(Forts.)

*Förslag
till förordning
angående
försäljning
af tillagade,
alkoholfria
drycker samt
svagdricka.
(Forts.)*

Nu har utskottet i sina motiv till ändringar i 1 § framhållit, att bestämmelsen där strukits, på det att det icke skulle vara alldeles förbjudet att, så att säga, tillfälligtvis försälja hembryggt svagdricka. Det kan dock ifrågasättas i alla fall, huru härmed förhåller sig vid jämförelse med stadgandet i 10 §, där det heter, att: »den, som utan att hafva undfått bevis, att anmälan behörigen skett, där sådan är föreskrifven, eller utan tillstånd, där sådant erfordras, utskänker — — — svagdricka, böte från och med fem till och med femtio kronor». Om nu denna 10 § skulle tillämpas på den, som tillfälligtvis sålt en liter hembryggt svagdricka, är det fråga om, att han skulle bli bötfälld för detsamma.

För icke länge sedan fattade kammaren beslut därom, att öl skulle kunna utskänkas till spisande gäster vid slutet bord, utan att någon särskild anmälan därtill behöfdes. Nu är frågan, om under sådana förhållanden *hembryggt svagdricka* serverades i stället för öl, och någon betalning därför erlades, detta enligt lagen skulle straffas såsom ett brott. Det ser enligt mitt förmenande märkvärdigt ut, att under vissa förhållanden en person kan få rättighet att sälja brännvin och rättighet att sälja öl, men kan icke under några förhållanden, såvidt jag kan läsa den här författningen, få lagligt tillstånd att sälja hembryggt svagdricka.

Jag hoppas att utaf dem, som varit med i utskottet, få någon förklaring, som gör, att jag för min del kan finna mig tillfredsställd och äfven för nykterhetsvännerna inom det område, jag representerar, kan förklara, hvarför det är alldeles omöjligt att under några förhållanden få försälja hembryggt svagdricka, men att det kan vara tillåtet under vissa förhållanden sälja både brännvin och öl, och att denna förklaring kan äfven för mig vara så tillfredsställande, att jag kan tolka detta såsom ett steg i nykterhetens intresse.

Jag har, herr talman, icke något yrkande.

Herr Roos: Kungl. förordningen angående tillverkning och beskattning af maltdrycker, som af Riksdagen antogs år 1903, innehåller i § 1 mom. 2 en föreskrift, så lydande: »Hembrygd af maltdrycker för eget behof, men ej till afsalu, må, utan hinder af föreskrifterna i denna förordning, företagas af enhvar, som icke idkar värdshusrörelse eller handel med maltdrycker eller tillverkning af sådana drycker till afsalu.» Denna bestämmelse medgifver således hembrygd af maltdrycker, men blott för eget behof, icke för afsalu. I samma förordning stadgar en senare §, nämligen den 35:te, böter från och med tio till och med tvåhundra kronor för den, som öfverträder denna rätt, därigenom att han tillverkar och fabricerar öl till afsalu. I full konsekvens därmed hade Kungl. Maj:t föreslagit i 1 § af nu föreliggande förslag fullständigt förbud mot försäljning af hembryggt svagdricka och vidare i 7 § förbud mot att vid försäljningsställe skulle få finnas

hembryggt svagdricka; och slutligen i 10 § bestämmelser om ansvar för öfverträdande af dessa förbud.

Utskottet, som just ledts af samma synpunkter, som tydligen utgjort motiv för herr Ström, har velat minska skärpan i detta förbud och tillåta en person, som har hembryggt svagdricka i sitt hem, att vid ett eller annat tillfälle i mindre omfattning sälja sådant.

Jag för min del reserverade mig emot utskottets förslag och tillät mig därvid särskildt framhålla, att tillverknings- och försäljningsförordningarna hvila på olika grunder, och om man ville ställa kontrollen på annat sätt än i det kungliga förslaget, skulle man få omarbete både tillverknings- och försäljningsförordningarna, för att man skulle kunna ställa handteringen af hembryggt svagdricka under mera fria former, än nu är fallet.

Emellertid har jag af opportunitetsskäl, då Riksdagen är så nära sitt slut och Första Kammaren fattat sitt beslut, icke ämnat yrka bifall till min reservation, och jag förmodar, att kammaren kommer att antaga den af utskottet föreslagna lydelsen. Jag antager äfven, att Kungl. Maj:t skall hitta på några lämpliga kontrollåtgärder i detta afseende. Men jag anser det vara alldeles oriktigt, om man skulle gå så långt som att uti 7 § medgifva, att äfven på försäljningsställe må finnas hembryggt svagdricka. Det skulle bli en uppenbar motsägelse till den af oss förut gillade förordningen.

Herr Ström deltog ju själf i detta beslut, och behöfver han öfver hufvud taget fråga om de skäl, som legat till grund därför, icke behöfver kan fråga någon annan, utan kan lika gärna fråga sig själf, hvarför man varit så sträng mot svagdrickat.

Då jag nu har ordet, vill jag, med anledning af hvad herr Jansson i Krakerud yttrade — han tycktes ämna göra ett yrkande om bifall till sin reservation med afseende å 7 § — påpeka bestämmelsen i tillverkningsförordningen, att svagdricka, därest det ej af köpare afhämtas i öppna kärl, må utlämnas endast på kärl, som äro stämplade såväl med bryggeriets namn som ordet »svagdricka», och att beträffande buteljer denna stämpling må ske å korken eller proppen. Under sådana förhållanden kan det ju icke vara tillåtet för en försäljare att själf tappa på buteljer, ty äfven då komme man ju i strid med en så nyligen som år 1903 antagen förordning. Man har visserligen genom denna förordning lagt vissa band på försäljningen af hembryggt svagdricka, men då man ansett det ur nykterhetssynpunkt vara nödvändigt att skilja på maltstarka och maltsvaga drycker, och man år 1903 af nykterhetsskäl underkastade sig dessa inskränkingar, så tror jag icke, att man nu, utan att genomföra mera genomgripande förändringar, får ställa sig på en så väsentligt olika ståndpunkt.

Då något yrkande emellertid icke nu framställts, har jag icke

*Förslag
till förordning
angående
försäljning
af tillagade,
alkoholfria
drycker samt
svagdricka.
(Forts.)*

Förslag till förordning angående försäljning af tillagade, alkoholfria drycker samt svagdricka. något annat yrkande än om bifall till utskottets förslag i den form, som herr Sjö nyss framställt.

Herr Waldenström: De anmärkningar, som herr Ström nyss framställde, hafva sitt fulla berättigande från den synpunkt, hvarifrån han betraktar saken. Men då nykterhetsvännerna här i Riksdagen, liksom i landet för öfrigt, kämpade för att få en åtskillnad mellan öl och svagdricka, så höllo de strängt på, att den gränsen skulle vara en *alkoholgräns* och *icke* en maltextraktsgräns. Vi ansågo tvärtom, att om man kunde åstadkomma ett maltstarkt, men alkoholsvagt dricka, så borde icke några hinder sättas däremot, utan tvärtom sådant befordras. Emellertid kom det genom kontrollbyråns mellankomst och dess besynnerliga åtgärder därhän, att i tillverkningsförordningen skillnaden mellan svagare och starkare maldrycker icke bestämdes endast i alkoholprocent, utan i *både* alkoholprocent *och* maltextraktprocent. Därigenom har det blifvit rent omöjligt att få en tillfredsställande lagstiftning angående tillverkning och försäljning af maldrycker. Men nu stå vi där, och då måste vi taga det som det är och för tillfället vara nöjda med hvad vi hafva.

Herr Ströms anmärkning är emellertid fullkomligt riktig.

Sedan öfverläggningen härmed förklarats afslutad samt herr talmannen framställt proposition i ämnet, godkände kammaren utskottets förslag till paragrafens lydelse med den af herr Sjö under öfverläggningen föreslagna ändringen.

2—5 §§.

Utskottets förslag godkändes.

Kungl. Maj:t hade föreslagit, att 6 § skulle hafva denna lydelse:

1. Utskänkning af i denna förordning afsedda drycker må icke äga rum senare å dag än klockan tio på aftonen i stad och klockan åtta på aftonen å landet; ägande Kungl. Maj:ts befallningshafvande att, där särskilda omständigheter föranleda behof af utskänkningstidens inskränkning eller utsträckning, därom förordna.

Hvad här är sagdt äge ej tillämpning å gästgifvare, skjutsstationsföreståndare eller skjutsentreprenör vid honom i sådan egen-skap tillkommande försäljningsrätt.

2. Att låta brännvin, vin eller andra maldrycker än svagdricka förtäras å ställe, där utskänkning på grund af anmälan eller tillstånd enligt 3 § idkas, vare förbjudet.

Utskottet föreslog i anledning af den af herr Roos väckta motion följande lydelse af paragrafen:

1. Utskänkning af — — — därom förordna.

Hvad här är sagdt äge ej tillämpning å utskänkning, som äger rum enligt 4 § eller å skjutsanstalt till resande.

2. Att låta brännvin, vin eller öl förtäras å ställe, där utskänkning på grund af anmälan eller tillstånd enligt 3 § idkas, vare förbjudet.

Vid 6 § 1 mom. hade reservation afgifvits af herrar *Jansson* i Krakerud och *Waldenström*, hvilka ansett, att utskänkningen af de i förordningen afsedda dryckerna borde äfven å landet få äga rum till klockan tio på aftonen.

Förslag till förordning angående försäljning af tillagade, alkoholfria drycker samt svagdricka.
(Forts.)

Paragrafen föredrogs, hvarefter på begäran ordet lämnades till:

Herr *Jansson* i Krakerud, som yttrade: Herr talman! Jag skall anhålla, att orden »i stad och klockan åtta på aftonen å landet» måtte utgå ur den nu föredragna paragrafen.

Herr *Åkerlund*: Herr *Gustaf Jansson* har inom utskottet gjort enahanda yrkande, eller att utskänkningen äfven på landet måtte få äga rum till klockan tio på aftonen. Jag för min del har emellertid ställt mig helt och hållet på utskottets ståndpunkt i denna fråga, ty herrarna må besinna, att det här icke är fråga om försäljning endast af svagdricka, utan äfven af andra drycker, såsom kaffe o. d. Det är antagligt, att på en del ställen skola komma att inrättas samlingslokaler för ungdom, där de kunna få roa sig på hvarjehanda sätt, och då skulle de icke få hålla på med det längre än till klockan åtta på aftonen. Men hvarför skulle de icke kunna det? Icke är det därför nödvändigt, att serveringsställen skola på landsbygden hållas öppna till klockan tio på aftonen. Man har visserligen, till stöd för att detta borde få ske, åberopat, att arbetarna icke i allmänhet skulle sluta sitt arbete så tidigt, att de skulle kunna skaffa sig nödigt förråd af svagdricka, om försäljning af sådant icke skulle få äga rum längre än till klockan åtta. Men vi känna ju här litet hvar, att arbetarna numera öfverallt sluta sitt arbete vida tidigare än klockan åtta på kvällen.

Jag ber att få yrka bifall till utskottets förslag.

Sedan öfverläggningen härmed förklarats afslutad, gaf herr talmannen i enlighet med de yrkanden, som därunder förekommit, proposition dels på godkännande af utskottets förslag till förevarande paragraf oförändrad och dels på godkännande af berörda förslag med den af herr *Jansson* i Krakerud under öfverläggningen föreslagna ändringen däraf; och fann herr talmannen den sistnämnda propositionen vara med öfvervägande ja besvarad. Som votering emellertid begärdes, blef nu uppsatt, justerad och anslagen följande voteringsproposition:

*Förslag
till förordning
angående
försäljning
af tillagade,
alkoholfria
drycker samt
svagdricka.
(Forts.)*

Den, som vill, att kammaren godkänner andra särskilda utskottets förslag till 6 § i ifrågavarande förordning angående försäljning af tillagade, alkoholfria drycker samt svagdricka med den af herr Jansson i Krakerud under öfverläggningen föreslagna ändringen däraf, röstar

Ja;

Den, det ej vill, röstar

Nej;

Vinner Nej, har kammaren godkänt utskottets berörda förslag oförändradt.

Omröstningen utföll med 107 ja mot 61 nej; och hade kammaren alltså fattat beslut i öfverensstämmelse med ja-propositionens innehåll.

För 7 § var af Kungl. Maj:t föreslagen följande lydelse:

Vid all försäljning af svagdricka, vare sig till förtäring på stället eller annorledes, skall iakttagas:

att drickat ej må på försäljningsstället förvaras på andra kärl än dem, å hvilka det utlämnats från bryggeriet, ej heller af säljaren påspådas eller på annat sätt beredas, samt

att på försäljningsstället ej må finnas hembryggt svagdricka.

Enligt utskottets förslag skulle paragrafen erhålla denna lydelse:

Vid all försäljning af svagdricka, vare sig till förtäring på stället eller annorledes, skall iakttagas:

att drickat ej må på försäljningsstället förvaras på andra kärl än dem, å hvilka det utlämnats från bryggeriet, ej heller af säljaren påspådas eller på annat sätt beredas,

att drickat ej må vara försatt med något för hälsan skadligt ämne eller med sackarin, samt

att på försäljningsstället ej må finnas hembryggt svagdricka.

Beträffande denna paragraf hade reservationer afgifvits:

af herr *Waldenström*; samt

af herr *Jansson* i Krakerud, hvilken ansett, att 7 § bort erhålla följande lydelse:

Vid all försäljning af svagdricka, vare sig till förtäring på stället eller annorledes, skall iakttagas:

att drickat ej må af säljaren påspådas eller på annat sätt beredas,

att drickat ej må vara försatt med något för hälsan skadligt ämne eller med sackarin, samt

att på försäljningsstället ej må finnas hembryggdt svagdricka.

Sedan paragrafen föredragits, begärdes ordet af:

*Förslag
till förordning
angående
försäljning
af tillagade,
alkoholfria
drycker samt
svagdricka.
(Forts.)*

Herr Jansson i Krakerud, som anförde: Herr talman! Med anledning af hvad jag förut anfört, skall jag taga mig friheten yrka afslag å såväl Kungl. Maj:ts som utskottets förslag i andra stycket af 7 §. I stället skall jag be att få yrka bifall till den reservation, som jag afgifvit mot paragrafen och som finnes vidfogad betänkandet, sid. 35.

Chefen för finansdepartementet, herr statsrådet Meyer: Jag vill endast påpeka, att det ju i allmänhet är mycket klenlytt bestämdt med den kontroll, som är föreslagen i denna förordning, men en af de kontrollåtgärder, man här skulle hafva — ehuru äfven den skulle vara mycket klen, det medgifver jag gärna — skulle vara den, att svagdricka icke finge på försäljningsställe förvaras på andra kärl än dem, å hvilka det utlämnats från byggeriet. Genom att föreskrifva detta, eller att svagdrickat skall förvaras på originalkärl, har man velat åstadkomma, att man skulle hafva åtminstone någon ledning, ifall det skulle upptäckas, att något annat än svagdricka försålles under namn af svagdricka. Man skulle då hafva någon ledning, då det gällde att undersöka, hvarest drickat vore tillverkad, eller åtminstone någon möjlighet att skaffa sig upplysning om, huruvida ett dricka, som uppgåfves härstamma från ett bryggeri, i verkligheten härstammade därifrån. Det är emellertid, såsom jag redan sagt, en mycket svag kontroll. Men tager man bort äfven denna, så har man ingen kontroll alls. Då kan man servera något, som kallas för svagdricka, på hvad kärl som helst, och ingen vet, hvad det är, eller huru stor alkoholt det har. Befinnes det då, att en försäljare gjort sig skyldig till att under namn af »svagdricka» försälja något, som i verkligheten icke är svagdricka, så har man icke någon ledning i fråga om hvem som bör drabbas af bötesansvar.

Jag skulle därför vilja hemställa, att paragrafen måtte bibehållas sådan, den nu är formulerad i Kungl. Maj:ts förslag.

Herr Jansson i Krakerud: Herr talman! Vi hafva ju ordnat saken så, att, om en svagdricksförsäljare säljer andra varor än svagdricka, det väl blir *han*, som dömes för olöflig försäljning af sådana drycker. Det synes mig således, som om den öfver bryggerierna utöfvade kontrollen, att de riktigt öfverlämna det tillverkade drickat till försäljarne, icke är af någon nämnvärd betydelse, ty det

*Förslag
till förordning
angående
försäljning
af tillagade,
alkoholfria
drycker samt
svagdricka.
(Forts.)*

blir ju, som sagdt, *försäljaren*, som straffas, om han sålt en annan dryck, än han har rättighet att sälja. Följaktligen är det försäljarens skyldighet att tillse, det han vid sina uppköp från bryggerierna har att göra med sådana tillverkare, att han icke riskerar ådraga sig straff för att han sålt en annan dryck, än han hade rättighet till. Jag tror således, att hela detta kontrollsystem, som här omtalas, icke har den betydelse man velat gifva detsamma.

Herr Waldenström: Herr talman! Herr statsrådet själf medgifver, att den kontroll, som föreslagits, är synnerligen svag, och jag tror han gärna kunde hafva sagt, att den är *rakt ingen*. Den förevarande bestämmelsen är blott ägnad att vålla svårigheter och trassel. Finge vi en sådan paragraf som denna, skulle det kunna hända, att om man på ett ställe, där försäljning af svagdricka ägde rum och där tillika mathållning funnes, hade en karaffin med svagdricka framsatt på bordet, så skulle man riskera att ådraga sig straff, alldenstund detta svagdricka icke vore, såsom i denna paragraf förordnas, förvaradt på det originalkärl, hvori det kommit från bryggeriet. Enligt denna § 7 skulle därför straff kunna ådömas i aldeles orimliga fall.

Under den kamp, som i många år förts emot ölsuperiet, har man jämt och samt fått höra, hurusom våra farhågor och målningar af ölfylleriets elände varit öfverdrifna. Men nu ser det ut, som om man hyste de allra förskräckligaste farhågor gentemot svagdricksfylleriet, hvilket man tyckes anse nästan farligare än ölsuperiet.

Herr talman! Jag ber att få yrka bifall till det af herr Jansson i Krakerud framställda yrkandet.

Herrar *Räf* och *Anderson* i Hasselbol instämde häruti.

Chefen för finansdepartementet, herr statsrådet Meyer: För min del är jag visserligen icke så förskräckligt rädd för svagdrickat, men då några garantier emot möjliga missbruk vid försäljningen skulle beredas, kunde jag icke få fatt i några andra än de nu föreslagna, hvilka, jag medgifver det ännu en gång, äro mycket klena.

För öfrigt ber jag att uppriktigt få säga, att orsaken, hvarför jag sökt anskaffa så många som möjligt af ifrågavarande garantier, just har varit den, att jag tänkte, det nykterhetsvännerna i annat fall skulle komma och säga: det här duger ej; få vi inga garantier, så blir det bara ölkrogar af alla dessa ställen, som skulle försälja endast svagdricka och andra i denna förordning afsedda drycker. Men vilja herrar nykterhetsifrare själfva icke hålla på dessa garantier, icke skall *jag* göra det.

Härmed var öfverläggningen slutad. Efter det herr talmannen framställt propositioner i ämnet, godkändes paragrafen med den

lydelse, som föreslagits i den af herr Jansson i Krakerud vid paragrafen fogade reservationen.

8—16 §§; *öfvergångsstadganden* samt *rubriken*.

Utskottets förslag godkändes.

Utskottets hemställan förklarades besvarad genom de af kammarerna fattade, här ofvan omförmälda besluten.

§ 4.

Härefter föredrogs och godkändes Andra Kammarens andra tillfälliga utskotts utlåtande, n:o 32, i anledning af väckt motion om försäljning af så kallade välgörenhetsfrimärken till förmån för svenska nationalföreningen mot tuberkulos.

§ 5

Efter föredragning härupå af Andra Kammarens första tillfälliga utskotts utlåtande, n:o 33, i anledning af väckt motion om skrifvelse till Kungl. Maj:t angående religions- och sedlighetsvård åt personal, anställd vid arbetsföretag af större omfattning, yttrade:

Herr Hazén: Herr talman, mina herrar! Det nu föreliggande utlåtandet behandlar en af mig framställd motion, i hvilken jag hemställer om aflåtandet af en skrifvelse till Kungl. Maj:t med begäran om utredning i fråga om beredande af religions- och sedlighetsvård åt personal, anställd vid arbetsföretag af större omfattning. Denna hemställan ansluter sig till ett behof, som sedan nära femtio år tillbaka blifvit inom Riksdagen känt och erkänt. Redan vid 1856—1858 års riksdag framkommo motioner i likartadt syfte, och behandlingen af denna fråga ledde till det resultat, att den 12 maj 1858 utkom en kungl. förordning angående beredande af religions- och sedlighetsvård för den vid allmänna arbetsföretag af större omfattning anställda personalen. Emellertid vann denna kungl. förordning föga eller ingen tillämpning. Härefter har frågan behandlats vid 1873 års kyrkomöte, 1875 års Riksdag och så af kyrkomötet änyo, nämligen år 1878. Resultatet blef ett den 1 november 1878 af Kungl. Maj:t till domkapitlen utfärdadt cirkulär angående religions- och sedlighetsvård åt arbetare vid järnvägsanläggning. I fråga om dylika företag hafva vi således bestämmelser med afseende å religions- och sedlighetsvård åt den där anställda personalen.

För att vinna upplysning i dessa frågor har utskottet visat ärendet den välviljan att genom Kungl. Maj:t infordra upplysningar

från vederbörande domkapitel, i hvad mån berörda cirkulär tillämpades, och huruvida det i öfrigt kunde befinnas tillräckligt. Utaf de inkomna yttrandena från domkapiteln, som äro intagna här i utlåtandet, inhämtas, att cirkuläret vunnit föga tillämpning, och på grund däraf har utskottet, då de bestämmelser, som redan finnas, föga tillämpas, funnit skäl icke föreligga att meddela nya bestämmelser, en tankegång, som jag ingalunda kan gilla. — Jag beklagar, att gällande bestämmelser icke vunnit tillämpning. Ty jag anser det vara en rätt, som arbetarna fått vid järnvägskoncessionen, att erhålla ej blott polis, utan äfven religions- och sedlighetsvård; och jag beklagar, att denna rätt icke i vidsträcktare mån kommit dem till del. Jag hoppas emellertid, att det skall kunna ske. Och kommer det att ske vid sådana företag, är det att hoppas, att man skall kunna få en utveckling, så att åtgärder vidtagas för religions- och sedlighetsvård vid andra arbetsföretag, och att äfven enskilda arbetsgifvare skola finna dylika åtgärder vara af behovet påkallade. Det är ju många spörsmål i socialt afseende. Vi, som nitälska för religions- och sedlighetsvård, kunna icke annat än, på grund af hvad vi insett och känt i det praktiska lifvet, önska, att arbetsgifvare och arbetare mer och mer måtte samlas inom evangelium, och att det på den vägen måtte bli religions- och sedlighetsvård, som vi anse vara ett af de allra bästa medlen att på ett grundläggande och välgörande sätt lösa den viktiga frågan.

Emellertid har jag i frågans nuvarande läge intet yrkande, utan jag tackar utskottet för den välvilja, utskottet visat detta för mitt hjärta viktiga ämne.

Häruti instämde herrar *von Schéele* och *Johansson* i Stora Mellby.

Herr Berg i Stockholm: Herr talman! Då den föregående talaren icke framställt något yrkande, utan tvärtom vitsordat, att utskottet haft skäl för sin afstyrkande hemställan, skall jag inskränka mig till att endast yrka bifall till hvad utskottet föreslagit.

Vidare anfördes ej. Utskottets hemställan bifölls.

§ 6.

Andra Kammarens första tillfälliga utskotts häruppå föredragna utlåtande, n:o 34, i anledning af väckt motion om skrifvelse till Kungl. Maj:t angående beredande af erforderlig vård åt sjuka personer vid deras transport å statens järnvägar, blef af kammaren godkänt; och skulle jämlikt 63 § riksdagsordningen detta beslut genom utdrag af protokollet delgifvas Första Kammaren.

§ 7.

Härefter yttrade herr talmannen: Jag tillåter mig beträffande föredragningsordningen för morgondagens plenum hemställa, att först på listan bland två gånger bordlagda ärenden måtte uppföras statsutskottets utlåtande n:o 140, vidare sammansatta stats- och bankoutskottets utlåtande n:o 16, konstitutionsutskottets utlåtande n:o 13, konstitutionsutskottets utlåtande n:o 14, konstitutionsutskottets utlåtande n:o 15 och samma utskotts utlåtande n:o 16.

Denna hemställan blef af kammaren bifallen.

§ 8.

Anmäldes och godkändes statsutskottets förslag till Riksdagens skrivelser

dels till Konungen:

n:o 144, angående regleringen af utgifterna under riksstatens sjunde hufvudtitel, innefattande anslagen till finansdepartementet,

n:o 148, i anledning af Kungl. Maj:ts proposition angående en väganläggning inom Norrbottens län mellan Karesuando by i Enontekis' socken och gränsen mot Juckasjärvi socken med biväg till Idivuoma gästgifvaregård,

n:o 149, i anledning af Kungl. Maj:ts proposition angående brobyggnad öfver Lule älf vid Trångforsen,

n:o 150, i anledning af Kungl. Maj:ts proposition angående godkännande af uppgjort förslag i fråga om uppförande vid Vänersborgs hospital och asyl för Älfsborgs läns räkning af en upptagningsanstalt för sinnessjuka,

n:o 163, i anledning af Kungl. Maj:ts proposition om öfverlåtelse af Länna—Norrtälje järnväg,

dels ock till fullmäktige i riksgäldskontoret:

n:o 162, angående öfverlåtelse af Länna—Norrtälje järnväg.

§ 9.

Justerades protokollsutdrag.

§ 10.

Till bordläggning anmäldes:

bevillningsutskottets betänkande n:o 38, angående beräkning af vissa bevillningar för år 1906; och

andra särskilda utskottets memorial, n:o 11, i anledning af kamrarnas skiljaktiga beslut rörande vissa bestämmelser i det vid utskottets utlåtande n:o 2 fogade förslag till förordning angående försäljning af vin och öl.

§ 11.

Ledighet från riksdagsgöromålen beviljades:

herr *J. E. Ericsson* i Ahlberga fr. o. m. den 18 maj till riksdagens slut,
 » *A. P. Risberg* » » 18 » » » »
 » *C. R. Johansson* i Jönköping » » 18 » » » » och
 » *C. Sandquist* » » 18 » » » » .

Härefter åtskildes kammarens ledamöter kl. 3,40 e. m.

In fidem

Herman Palmgren.